

i første Række kommer til at gennemføre Konverteringen, et økonomisk Rygstød. Man maa yderligere mene, at der for dobbelt-møntede Obligationers Konvertering kan være visse Vanskeligheder, der maaske umuliggør Opsigelse af Serierne som Helhed. Det vil i hvert Fald være meget vanskeligt for Debitorerne i disse Serier at faa Renten nedbragt til de ønskede 4 pCt., og et Fond, som nævnt, vil kunne hjælpe Landejendomme hertil. Da Konverteringen er sat i Værk for i første Række at hjælpe Landbruget, synes det ogsaa naturligt at lade Byerne bidrage hertil paa nævnte Maade.

Endvidere maa det antages, at Sænkning af Obligationsrenten og Stigning i Obligationskursen maa medføre en Opgang i Byejeendommenes Overskud og Værdi og navnlig en Stigning i Byernes Grundværdier. Det kunde da maaske være naturligt delvis at dække Rentelettelsen for Landbrugsejendomme ved en almindelig Beskatning af Byejeendomme. Mulig kunde det ogsaa findes rimeligt, om de Landmænd, der ikke er nød-stedte, i et vist Omfang deltog i Finansieringen af Hjælpen til deres mindre heldigt stillede Fagfæller.

Iøvrigt maa Udvalget henvise til det foran sagte, at den økonomiske Afspærringspolitik, som vort Land er tvunget ind i, og som har medført Vanskeligheder for Eksport-erhvervet, omvendt har begunstiget Virksomheder, der producerer for Hjemmemarkedet. En Beskatning af de Værdistigninger eller øgede Indkomster, der herigennem er opstaaet eller er i Færd med at opstaa, kunde maaske ogsaa være et naturligt Grundlag for Ydelse af Støtte til Landbruget.

IV.

Akkord- og Moratorielovgivningen.

Indenfor den Lovgivning, Krisen har fremkaldt, er det ganske særligt Lovgivningen om Akkordlaan til Landbrugere og om Betalingshenstand, der har vakt Kritik. Det er i Pressen bl. a. blevet hævdet, at der ved denne Lov ydes Støtte til Folk, der ikke burde støttes, men fjernes fra Bedriften. Ikke mindst herved har man hindret en naturlig Udskillelse af uegnede Kræfter indenfor Landbruget, og, hvad der er særlig betydningsfuldt, man har derved mindsket Udbudet af Landejendomme, hvorved disses Priser er holdt oppe. Mere eller mindre kan dette naturligvis siges om hele Kriselovgivningen for Landbruget; men da Akkord og Moratorium jo er det sidste Middel, man prøver for at bevare sin Ejendom, træder det nævnte Forhold særlig skarpt frem her, og man har derfor særlig hævdet, at det er i Kraft af denne Lov, Landejendomspriserne holdes oppe.

Yderligere har man fremhævet, at Loven praktiseres ensidig som Debitor-Beskyttelse og ikke som et retfærdigt Opgør mellem Kreditor og Debitor. Der paaføres derved Kreditorerne ubillige Tab. Selvom der til en vis Grad er taget Hensyn til disse Indvendinger, idet Akkordudvalgene er suppleret med en Repræsentant for Haandværk og Handel, saaledes at de ikke mere med Rette kan siges at være en ensidig Repræsentation for Debitorinteresser, er Klagerne i denne Henseende ikke forstummet. Særlig har Kritikken rettet sig imod, at ikke Handelsværdien, men Ejendommsskyldværdien, der ofte er for lavt ansat, skal tages som Udgangspunkt for Udvalgenes Opgørelse af Ejendommens Værdi.

De Midler, Loven anviser, stilles til Raadighed som Laan gennem *Erhvervenes Laanefond* og *Laanekassen for Sønderjylland*, for hvis Tab Staten hæfter. Udgifterne til selve Lovens Administration bæres direkte af Statskassen. Naar man skal tage Stilling til, om denne Lovgivning bør udvikles yderligere eller søges indskrænket, har det Interesse at gøre opmærksom paa, at Administrationen af Loven nødvendigvis maa blive dyr for